

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

29. juni 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 348 (Alm. del) af 8. juni 2021 stillet efter ønske fra Pernille Skipper (Enhedslisten)

Spørgsmål

Vil ministeren skønne over de provenumæssige virkninger, herunder umiddelbar virkning, virkning efter tilbageløb og virkning efter tilbageløb og adfærd – ved følgende initiativer:

1. Et boligtilskud til hjemløse under 30 år, således at deres faste udgifter til bolig, herunder til husleje, vand og varme, ikke overstiger 3.000 kr. pr. måned (2021-priser).
2. Etablering af 1.000 containerboliger med eget køkken og bad, hvor faste udgifter til hver af boligerne ikke overstiger 3.000 kr. pr. måned (2021-priser)?

Svar

Det er ikke umiddelbart muligt at skønne over de provenumæssige konsekvenser af initiativ 1. Det skal bl.a. ses i lyset af, at det afhænger, hvordan ordningen konkret indrettes, herunder hvorvidt ordningen skal gælde for alle boligtyper eller kun udvalgte boligtyper (fx almene boliger), og hvorvidt der skal være et loft over boligtilskuddet.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at selv hvis initiativet konkretiseres tilstrækkeligt til, at der kan opgøres en umiddelbar provenuvirkning, vil det ikke umiddelbart være muligt at opgøre en adfærdsvirkning. Det vil endvidere formentlig være nødvendigt, at se bort fra en eventuel tilbageløbsvirkning.

Når der ikke kan opgøres en adfærdsvirkning skyldes det, at Finansministeriet ikke er i besiddelse af et empirisk grundlag for at skønne over betydningen på de hjemløses arbejdsudbud af, at de får adgang til egen bolig. Det må formodes at manglende bolig kan være en barriere, for at opnå beskæftigelse, men der kan være flere samtidige barrierer for den hjemløses beskæftigelsessituation. Ud over en mulig positiv arbejdsudbudsvirkning kan der, afhængig af udformning af initiativet, være en negativ adfærdsvirkning, hvis boligtilskuddet indebærer en mulighed for en lav

husleje, dvs. at nogen muligvis vil vælge at tage en omvej via hjemløshed i en kort periode, for at få adgang til en billig bolig.

I forhold til opgørelse af et eventuelt tilbageløb skal det bemærkes, at det, at den hjemløse får adgang til en bolig, betyder at personen nu skal betale husleje. Tilbageløbet i form af moms og afgifter afspejler sig således i en ændret forbrugssammensætning, som det ikke umiddelbart er muligt at vurdere betydningen af. Tilbageløbet af boligtilskuddet er også svært at vurdere, idet tilskuddet ikke påvirker den hjemløses disponible indkomst, men går til at betale en del af en husleje, som en anden lejer ellers ville have betalt.

I forhold til omkostningerne forbundet med initiativ 2 har Finansministeriet indhentet bidrag fra Indenrigs- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Indenrigs- og Boligministeriet har forelagt spørgsmålet for Bolig- og Planstyrelsen. De oplyser følgende:

BUILD angiver i publikationen ”*Bolig 2.000 – erfaringer for 2016-18*” (SBI 2019:12) at opførelsesomkostningerne for en containerbolig på 30 m² er 382.000 kr. inkl. moms (ekskl. grundkøb).

En container deles ofte op i 2 studieboliger. Opførelsen af 1.000 studieboliger kan derfor ud fra disse oplysninger estimeres til at være omkring 200 mio. kr. for bygherren. Opførelsen af boligerne kan eksempelvis understøttes via en tilskudsmodel. Den umiddelbare provenumæssige virkning ved opførelsen vil i dette tilfælde afhænge af størrelsen på tilskuddene.

Ud fra bl.a. offentligt tilgængelige oplysninger om huslejeniveauet i CPH Village (studieboliger), ser det ud til, at huslejen for containerboliger for studerende varierer mellem 4.000 – 5.000 kr.

Hvis det forudsættes, at en studerende får mellem 500 og 600 kr. i boligstøtte, skal der ydes en ekstra støtte pr. containerbolig på mellem 500 og 1.500 kr., hvis huslejen skal ned på max. 3.000 kr.

En tilskudsmodel møntet på at nedbringe huslejen i nyopførte containerboliger kan sammensættes på forskellige måder. Fx kan der gives et løbende huslejetilskud til de studerende eller et kapitalindskud til bygherre. Et kapitalindskud, som gives i form af et engangstilskud, vil nedbringe bygherres løbende kapitaludgifter og kan derigennem medføre lavere huslejer. For at få sikkerhed for, at kapitaltilskuddet i praksis medfører den forudsatte huslejenedsættelse må det forventes, at en sådan model vil indebære, at der indgås aftaler med ejerne af boligerne/bygherren om kapitalindskuddets størrelse og huslejen efter tilskuddet. Som for de direkte huslejetilskud vil kapitaltilskuddets størrelse afhænge af boligernes levetid som studieboliger og herudover deres scrap-værdi (værdi når boligerne ikke længere kan anvendes som ungdomsboliger).

Nedenfor skønnes over udgifterne til huslejetilskud ved opførelse af 1.000 containerboliger.

Hvis der tages udgangspunkt i huslejeoplysningerne ovenfor vil opførelsen af 1.000 containerboliger med et huslejeniveau på 3.000 kr./md koste 6 – 18 mio. kr. (i faste priser) i huslejetilskud årligt.

Antages en levetid for boligerne på fx 20 år, kan de tilbagediskonterede udgifter til det løbende huslejetilskud opgøres til godt 100 – 290 mio. kr. (Anvendt diskonteringsrente på 3,75 pct.).

Det skal bemærkes, at de tilbagediskonterede udgifter til huslejetilskud afhænger af boligernes levetid. ”

Det skal bemærkes, at etablering af boliger, hvor det offentlige finansierer en del af boligudgiften, kan afspejle sig i en forhøjet husleje.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister